

I. ÚVOD

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obsah

Obsah	2
I. ÚVOD.....	3
I.1. ZADÁNÍ A METODIKA ZPRACOVÁNÍ STRATEGIE.....	3
I.2. CO JSOU TO KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY?.....	4
I.3. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	5
I.3.1. Použitá literatura.....	5
I.3.2. Zdroje	6
I.3.3. Seznam využitých webových stránek	7
I.4. SEZNAM ZKRATEK	7

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Uheršské Hradiště
Srdce Slovácka

Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů v Uherškém Hradišti byla zpracována v rámci projektu „Hradiště chytře – využití konceptu Smart City a navazujících strategií k udržitelnému rozvoji města Uheršké Hradiště“ s registračním číslem CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010071, spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

I. ÚVOD

I.1. ZADÁNÍ A METODIKA ZPRACOVÁNÍ STRATEGIE

Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů v Uherském Hradišti je zpracována jako část KA07 projektu „Hradiště chytře – využití konceptu Smart City a navazujících strategií k udržitelnému rozvoji města Uherské Hradiště“ (reg. číslo CZ.03.4.74/0.0/0.0/17_080/0010071), spolufinancovaného z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR v rámci Operačního programu Zaměstnanost.

Zpracovatelem Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů je společnost SAURA, s.r.o., Minoritská 10, 602 00 Brno, IČ: 49974050.

Realizační tým tvoří:

Ing. Jaromír Stejskal

MgA. Zdeňka Kujová

Ing. arch. Alena Balcárková

Mgr. Ondřej Špaček

Ing. Tereza Raabová

MgA. Jitka Honsová

Bc. Petr Dubovský

Nikola Timkovičová

Dušan Sviečka

Dokument byl zpracován v úzké součinnosti s Pracovní skupinou pro tvorbu Strategie kulturních a kreativních průmyslů pod vedením místostarosty města Uherské Hradiště PhDr. Iva Frolce. Skupina se scházela v tomto složení:

PhDr. Ivo Frolec – místostarosta města města Uherské Hradiště

Mgr. Zuzana Vandame – členka Rady města Uherské Hradiště

Ing. Lenka Durdáková – tajemnice Regionu Slovácko – sdružení pro rozvoj cestovního ruchu

PhDr. Jan Blahůšek, PhD. – ředitel Park Rochus, o.p.s.

Ing. arch. Aleš Holý – vedoucí Útvaru městského architekta MěÚ Uherské Hradiště

RNDr. Jaroslav Bičan – vedoucí Oddělení rozvoje města ÚMA, MěÚ Uherské Hradiště

Ing. Josef Hříbek – vedoucí Oddělení kultury a cestovního ruchu OŠKCR

Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů v Uherském Hradišti (dále jen Strategie) představuje střednědobý koncepční dokument, který stanovuje vizi budoucího stavu, cíle, priority a konkrétní opatření pro rozvoj kulturních a kreativních průmyslů v Uherském Hradišti a jeho okolí, vymezeném přibližně rozsahem obce s rozšířenou působností. Předpokládá se, že Strategie bude projednána Zastupitelstvem města Uherské Hradiště jako základní strategický dokument, stanovující zásady rozvoje kulturních a kreativních průmyslů ve městě a jeho okolí. Gestorem této strategie je Útvar městského architekta, který koordinuje ve spolupráci s dalšími aktéry ve městě způsob naplňování této strategie.

Strategie je zpracována dle zadání, obsaženého ve specifikaci předmětu plnění zakázky koncepce rozvoje KKP. Metodicky vychází Strategie z Metodiky mapování kulturních a kreativních průmyslů na lokální a regionální úrovni ČR (Institut umění 2016). Strategie je rozdělena na analytickou, návrhovou a implementační část.

I.2. CO JSOU TO KULTURNÍ A KREATIVNÍ PRŮMYSLY?

Celosvětovým trendem poslední doby se stává důraz na vybudování ekonomiky založené na inovacích, vysoce kvalitní pracovní síle, podnikání a kreativitě. Kulturní a kreativní průmysly (KKP) představují kombinaci technologií, výzkumu a vývoje, kultury a podnikání. Ve vyspělých státech včetně České republiky se jedná o rychle rostoucí odvětví, které vytváří kvalifikovaná pracovní místa a podporuje ekonomický růst. Rapidní rozvoj digitalizace a automatizace dnes staví kreativitu do středu hospodářského rozvoje. Ta představuje nejdůležitější zdroj, který mají státy k dispozici, a bývá označována za ropu 21. století. Je základem rozvoje společnosti, konkurenceschopnosti i hospodářského růstu a pravidelně se řadí mezi klíčové dovednosti budoucnosti. Výhodou kreativity je, že je zdrojem obnovitelným a nevyčerpatelným. Spolupráce kreativních jedinců je zásadní pro rozvoj vědy, technologií, ekonomiky i kultury. Tyto oblasti se pak volně prolínají v rámci kreativní ekonomiky.

Mezi kulturní a kreativní průmysly řadíme design, módu, architekturu, reklamu, software, gastronomii, film, televizi a rozhlas, digitální hry, knihy a tisk či hudbu. Bez ohledu na učebnicovou definici však významnou roli hraje především lidská dovednost, talent a kreativita.

V souvislosti se vzrůstajícím významem kreativních odvětví byla společenská a umělecká hodnota kultury v posledních dvou desítkách let ve světových strategických materiálech doplněna i o hodnotu ekonomickou. Kulturní a kreativní sektor se proměnil z oblasti považované za neziskovou a závislou na dotacích na motor ekonomického růstu vyspělých států, který inspiruje další ekonomické sektory a přináší velkou přidanou hodnotu. KKP se staly součástí inovačního ekosystému. Kulturní bestsellery dnes mají potenciál generovat podobné zisky jako úspěšné produkty tradičních odvětví průmyslu a stejně tak potřebují strategickou a koncepční podporu státu.

Této změně odpovídají i statistické ukazatele. V roce 2017 představoval kulturní a kreativní sektor 5,3 % HDP Evropské unie. Jednalo se o třetí největší sektor zaměstnanosti, který zároveň vytvářel největší počet pracovních míst pro občany ve věku 15-29 let a s vysokou mírou zaměstnanosti mezi ženami. I v silně průmyslové zemi, jako je Německo, KKP dnes klíčový představují ekonomický sektor i v nejrozvinutějších průmyslových zemích (např. v Německu se KKP z hlediska přidané hodnoty umístily mezi průmyslovými odvětvími v roce 2018 na 3. místě).

V České republice mají KKO podobný potenciál díky rozsáhlému kulturnímu dědictví, lidskému kapitálu a aktivnímu kulturnímu sektoru. O ekonomice KKP však téměř neexistují relevantní komplexní data. Výsledkem byla dlouhodobá neviditelnost KKP pro státní správu. Rozvoji KKP se dosud nedostalo soustředěné pozornosti, nevznikla konkrétní instituce zodpovědná za kooperaci jejich rozvoje a státní podpora byla nedostatečná a roztříštěná, KKP nebyly jasně zasazeny do inovačního ekosystému České republiky.

KKP představují novou a extrémně pestrou oblast, která je typická svou obří fragmentací. Jednotlivci a mikropodniky do devíti zaměstnanců tvoří 95% subjektů v KKP, OSVČ zde tvoří dominantní skupinu. Tyto malé a střední podniky jsou motorem inovací, které následně využívají velké firmy ke komercionalizaci a tvorbě přidané hodnoty. V neposlední řadě pak mají KKP zásadní dopad na konkurenceschopnost malých a středních firem. Ty často spoléhají na externí služby, aby byly schopné inovovat svou činnost. Zároveň vyžadují relativně nízké kapitálové náklady ke svému rozvoji. Dosud však přínos KKP pro rozvoj malých a středních firem nebyl dostatečně využit.

Druhým motorem inovací v KKS je pak veřejný sektor. Cílem veřejných kulturních institucí není pouze zisk, ale jsou chápány jako inkubátory společenských inovací. V ideálním případě by proto veřejné kulturní instituce měly plnit širší společenskou roli a být špičkovými organizacemi na poli kulturních inovací, např. v oblasti uživatelem

vytvářeného obsahu, volného přístupu ke kultuře a v přístupnosti kultury. Na tyto společenské inovace pak navazují inovace ekonomické.

Vnímání kultury jako neziskové oblasti u nás dosud vedlo k tomu, že většina finanční podpory KKP aktuálně přichází z Ministerstva kultury (MK). To odráží i fakt, že KKP jsou neoddělitelnou součástí širšího kulturního a kreativního sektoru. Výhodou MK je porozumění kreativním a kulturním složkám tvorby, dosud však nedisponovalo dostatečnými nástroji k celkovému rozvoji KKP. Jednalo se zejména o nedostatečný legislativní rámec, malou personální kapacitu a nedostačující finanční prostředky pro rozvoj ekonomických činností. Strategie kulturních a kreativních průmyslů České republiky, kterou MK právě dokončuje, představuje první krok k systémové podpoře kulturního a kreativního potenciálu ČR. Tato strategie a financování rozvoje KKP skrze Národní plán obnovy nabízejí zásadní příležitost k rozvoji KKP v nejbližších letech.

Díky vzniku prostředí pro rozvoj KKP bude možné následně realizovat konkrétní kroky k jejich efektivní podpoře. Jedná se zejména o sběr dat a podporu mapování této oblasti na lokální úrovni. Klíčovou oblastí pro rozvoj KKP je síťování. Jak již bylo uvedeno, KKP jsou v drtivé většině tvořeny jednotlivci nebo mikropodniky a většina úspěšných projektů vyžaduje jejich spolupráci. Tvorba v rámci KKP vzniká na základě duševního vlastnictví a dovedností, které nevznikají a nerozvíjí se izolovaně. Zásadní rolí státní správy proto bude propojovat jak aktéry podpory KKP, tak kreativní profesionály samotné.

Výraznému urychlení celého procesu rozvoje KKP mohou napomoci iniciativy zdola, na úrovni krajů, měst a obcí. Předkládaná Strategie rozvoje kulturních a kreativních průmyslů v Uherském Hradišti je jedním z prvních dokumentů tohoto typu, zpracovávaných v ČR. Autoři Strategie jsou přesvědčeni, že účinná podpora KKP v Uherském Hradišti a jeho regionu ze strany veřejného sektoru pomůže zužitkovat mimořádný tvůrčí potenciál místních obyvatel a nastartuje ekonomický rozvoj regionu, založený na kreativitě, inovacích a konkurenceschopnosti.

I.3. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

I.3.1. Použitá literatura

1. BEDNÁŘ, Pavel, DANKO, Lukáš: Mapping spatio-temporal patterns of creative industries development in the Czech Republic. Human Geography Journal, 2018, č. 25. s. 19-27. ISSN 2312-1130. Dostupné z: <https://periodicals.karazin.ua/socecongeo/article/view/12389>
2. BEDNÁŘ, Pavel; DUBOVÁ, Markéta; KRAUS, Marcel; NÁVRAT, Petr; ŽÁKOVÁ, Eva: Metodika mapování kulturních kreativních průmyslů na lokální a regionální úrovni ČR 1. vyd. Praha: IDU, 2016. ISBN 978-80-7008-372-7
3. BLAHŮŠEK, Jan et al. Koncepce účinnější péče o tradiční rukodělnou výrobu ve Zlínském kraji na léta 2018–2025. Zlín: Zlínský kraj, 2018.
4. BROUČEK, Stanislav, JEŘÁBEK, Richard. Lidová kultura: Národopisná encyklopédie Čech, Moravy a Slezska. Praha: Mladá fronta, 2007. ISBN 978-80-204-1712-1

5. HAMPL, Martin., MARADA, Miroslav. Sociogeografická regionalizace Česka. *Geografie*, 2015, roč. 120, č. 3, s. 397-421. ISSN 1212-0014
6. HOLDEN, John. *Capturing Cultural Value*. Demos 2004. ISBN 1 84180 139 9. s. 31-35.
7. Koncepce rozvoje místní kultury Zlínského kraje na léta 2015-2024. Zlín: UTB ve Zlíně, 2014.
8. Krajská příloha Národní RIS3 strategie za Zlínský kraj: Regionální inovační strategie Zlínského kraje. Zlínský kraj a Technologické inovační centrum, 2019. Dostupné z: <https://www.kr-zlinsky.cz/regionální-inovacní-strategie-zlínského-kraje-a-strategie-inteligentní-specializace-s3--cl-1957.html>
9. Metodika přípravy veřejných strategií: aktualizovaná širší verze. Praha: MMR ČR, 2018. Příloha k Metodice přípravy veřejných strategií (aktualizované zkrácené verzi). Dostupné z: <https://www.mmr.cz/cs/microsites/portal-strategické-prace-v-ceske-republice/nastroje-a-metodicka-podpora/vystupy-projektu>
10. ŽÁKOVÁ, Eva a kol. Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR: Vymezení, kvantitativní mapování a strategické dokumenty. I. Svazek. 1. vyd. Praha: IDU, 2015a. ISBN 978-80-7008-332-1
11. ŽÁKOVÁ, Eva a kol. Mapování kulturních a kreativních průmyslů v ČR: Stav, potřeby a trendy. II. svazek. 1. vyd. Praha: IDU, 2015b. ISBN 978-80-7008-354-3

I.3.2. Zdroje

1. ArcČR 500 verze 3.3. Praha: ČÚZK a ARCDATA Praha, 2016.
2. Databáze aktérů místní kultury Zlínského kraje. In Koncepce rozvoje místní kultury Zlínského kraje na léta 2015-2024. Zlín: UTB ve Zlíně: 2014.
3. Dotazníkové šetření pro účely této analýzy. SAURA, 2020.
4. Registr ekonomických subjektů. Praha, ČSÚ, 2019. [CD-ROM]
5. Strategie KKP ČR. Analýza zacílení finančních prostředků. (MK ČR, 2020) On-line: <https://strategiekp.mkcr.cz/download/Anal%C3%BDza-zac%C3%ADlen%C3%AD-finan%C4%8Dn%C3%ADch-prost%C5%99edk%C5%AF.pdf>
6. Vybrané ukazatele za správní obvod Uherské Hradiště. Praha, ČSÚ, 2018. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xz/casove-rady-za-jednotlive-spravni-obvody-orp>

I.3.3. Seznam využitých webových stránek

8smicka.com/

hubbrno.cz

industra.space/

korjaamo.fi/

kulturniparlament.brno.cz/

strategiekkp.mkcr.cz/

upper.utb.cz/

www.10corsocomo.com/opening-hours/milano

www.artex.firenze.it

www.cike.sk

www.creacluster.at

www.depo2015.cz

www.jihlava.cz/assets/File.ashx?id_org=5967&id_dokumenty=517033

www.jihlavavzdelavakulturou.cz/

www.kaapelitehdas.fi/

www.kreativnicesko.cz

www.kreativnivouchery.cz/

www.kreativnizlin.cz

www.kreativnizlin.cz/wp-content/uploads/2015/03/kreativni-a-aktivni-zlinsko_lia-ghilardi.pdf

www.kumstbrno.cz/

www.mpo.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/memorandum-o-spolupraci-v-kontextu-s-rozvojem-a-podporou-kulturnich-a-kreativnich-prumyslu-podepsano--250957/

www.oodihelsinki.fi/

www.toscana.artour.it

www.zlin.eu/strategie-rozvoje-statutarniho-mesta-zlina-do-roku-2020-zlin-2020-cl-750.html

I.4. SEZNAM ZKRATEK

IC Informační centrum

BBB Knihovna Bedřicha B. Buchlovana

CBA Cost Benefit Analysis (analýza nákladů a výnosů)

CZ-NACE	Klasifikace ekonomických činností
ČR	Česká republika
ČVUT	České vysoké učení technické
DDM	dům dětí a mládeže
EHP	Evropský hospodářský prostor
ENPV	economic net present value (ekonomická čistá současná hodnota investice)
EO MěÚ UH	ekonomický odbor Městský úřad Uherské Hradiště
EU	Evropská unie
FAVU	Fakulta výtvarných umění (Vysoké učení technické v Brně)
FF MU	Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně
FLKŘ UTB	Fakulta logistiky a krizového řízení univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
FNPV	Financial Net Present Value (Finanční čistá současná hodnota investice)
FRRK	vnitřní výnosové procento kapitálu
IDU	Institut umění - Divadelní ústav
IROP	Integrovaný regionální operační program
JAMU	Janáčkova akademie muzických umění v Brně
KC	Kreativní centrum
KKP	kulturní a kreativní průmysly
KKO	kulturně kreativní odvětví
MAS	místní akční skupina
MěÚ UH	Městský úřad Uherské Hradiště
MIC	Městské informační centrum
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MKT	marketing
MMR	Ministerstvo místního rozvoje
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
NÚLK	Národní ústav lidové kultury
OI MěÚ UH	odbor informatiky Městský úřad Uherské Hradiště
OP	operační program
ORP	obec s rozšířenou působností
OSMM MěÚ	odbor správy majetku města městského úřadu
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
OŠKCR	MěÚ odbor školství, kultura a cestovního ruchu
PO	příspěvková organizace
PR	public relations (vztahy s veřejností)
RCŘ	Regionální centrum řemesel
RES	registr ekonomických subjektů
SČR	Slovácké centrum řemesel
SM	Slovácké muzeum v Uherském Hradišti
SLOVAČ	družstvo výroby krojů (zaniklo)
SŠ	střední škola
SUPŠ	střední uměleckoprůmyslová škola
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats (silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby)
UH	Uherské Hradiště
UMPRUM	Střední uměleckoprůmyslová škola
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

	(Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu)
UNESCO CNN	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization - Creative Cities Network (Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu - síť kreativních měst)
ÚLUV	Ústředí lidové umělecké výroby (zaniklo)
ÚMA MěÚ UH	útvar městského architekta Městský úřad Uherské Hradiště
VŠ	vysoká škola
VŠVU	Vysoká škola výtvarných umění v Bratislavě
ZK	Zlínský kraj
ZKK	Zlínský kreativní klastr
ZŠ	základní škola
ZUŠ	základní umělecká škola
ŽO	živnostenský odbor